

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA
TARIMA DAYALI EKONOMİK YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ
2022-2023 BAŞVURU DÖNEMİ
Tebliğ No: 2020/24**

**(IV)
HİBE SÖZLEŞMESİ***

Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı	
Projenin Adı	
Yatırımın Niteliği	
Projenin Konusu	

Proje Toplam Tutarı	Hibeye Esas Proje Tutarı	Ayni Katkı Tutarı	Talep Edilen Hibe Desteği Tutarı
A = (B + C)	B	C	D = B*0,50
..... TL (KDV hariç) TL (KDV hariç) TL (KDV hariç) TL (KDV hariç)

Proje No	İl Trafik Kodu	Yatırımın Niteliği	Sektörel Bazda Yatırımın Konusu	Başvuru Sıra Numarası

* İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından doldurulacaktır.

* Bu sözleşmenin imza sayfası hariç diğer bütün sayfaları yatırımcı ve il müdürü tarafından paraflanacaktır.

(Yatırımcı Parafı)

(İl Müdürü Parafı)

Bir tarafta T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı (Sözleşmede bundan sonra “Bakanlık” olarak anılacaktır) İl Tarım ve Orman Müdürlüğü (Sözleşmede bundan sonra “il müdürlüğü” olarak anılacaktır) ile diğer tarafta adresinde ikamet eden, (İli/İlçesi) Vergi Dairesinde nolu vergi sicil no/T.C. Kimlik No ile kayıtlı (Sözleşmede bundan sonra “Yatırımcı” olarak anılacak olan gerçek/tüzel kişinin adı soyadı/unvanı), aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

GENEL VE İDARİ HÜKÜMLER

MADDE 1- AMAÇ

- 1.1 Bu hibe sözleşmesinin amacı, 21/11/2020 tarihli ve 31311 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2020/24 No.lu Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ çerçevesinde, Projesinin (Proje Adı) uygulanmasına yönelik hibeye esas proje tutarının %50’si için Bakanlık tarafından yatırımcıya hibe desteği sağlanmasıdır.
- 1.2 Bu hibe sözleşmesi hükümlerine uygun olarak Bakanlık yatırımcıya hibe desteği verileceğini kabul etmektedir.
- 1.3 Yatırımcı, 2020/24 No.lu Tebliğ hükümlerine göre hibeyi kabul ettiğini ve projeyi kendi sorumluluğu altında gerçekleştireceğini taahhüt eder.

MADDE 2- SÖZLEŞMENİN YÜRÜRLÜK TARİHİ VE SÜRESİ

- 2.1 Bu hibe sözleşmesi, her iki tarafça imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.
- 2.2 Yatırımın **başlangıç tarihi**, hibe sözleşmesinin taraflarca imzalandığı tarih olan .../.../... tarihidir. Yatırımın **son tamamlanma tarihi 30/11/2023**’tür.
- 2.3 Bu hibe sözleşmesi, nihai ödemenin yatırımcının hesabına yatırıldığı tarihten itibaren 3 üncü (üçüncü) yılın sonuna kadar geçerlidir.

MADDE 3- PROJENİN FİNANSMANI

- 3.1 Projenin toplam tutarı (KDV hariç) TL’dir.
- 3.2 Hibeye esas proje tutarı (KDV hariç) TL’dir. Bakanlık, hibeye esas proje tutarının KDV hariç yüzde ellisine (%50) hibe yoluyla destek vermeyi taahhüt eder.
- 3.3 Bakanlık tarafından sağlanacak hibe tutarı KDV hariç TL’dir.

MADDE 4- GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

- 4.1 Yatırımcı, projeyi kendi sorumluluğu altında, proje tanımına uygun şekilde ve belirtilen amaçlar doğrultusunda uygulayacaktır.
- 4.2 Yatırımcı, projeyi ilgili alanda uygulanan standartlara uygun, gerekli özen, verimlilik, şeffaflık ve gayretle bu hibe sözleşmesi hükümlerine göre uygulayacaktır.
- 4.3 Yatırımcı, proje tanımında belirtilen şekilde projesini tam olarak uygulayabilmek için gereken tüm mali kaynakları, insan kaynaklarını ve diğer maddi kaynaklarını seferber etmeyi kabul ve taahhüt eder.
- 4.4 Yatırımcı, hibeye esas proje giderleri dışında aynı katkı olarak beyan ettiği ve bu sözleşmenin akdedilmesinden sonra tamamını kendi kaynakları ile gerçekleştireceği inşaat işleri ile makine ve ekipman alımlarına yönelik yapacağı herhangi bir katkıyı, sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtilen süre içerisinde tamamlamak zorundadır.
- 4.5 Yatırımcı veya yüklenici/tedarikçi arasında herhangi bir anlaşma veya sözleşme ilişkisinde Bakanlık taraf değildir. Yatırımcı, projenin uygulanması konusunda, Bakanlığa karşı tek başına sorumludur. Yatırımcı, işbu hibe sözleşmesi hükümleri uyarınca kendisi için geçerli olan koşulların yükleniciler/tedarikçiler için de geçerli olacağı hususlarını taahhüt eder. Yatırımcı, söz konusu taraflarla yapacağı sözleşmelere, bu taahhüdü yönündeki hükümleri uygun şekilde dâhil eder.
- 4.6 Yatırımların proje amaçlarına uygun olarak yapılmasından, uygulamaların hibe sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesi ile belgelendirilmesinden ve belgelerin muhafazasından yatırımcı sorumludur.
- 4.7 Yatırımcı yatırımı tamamladıktan sonra tesise güncel uygulama rehberinde detaylı tarifi yapıldığı şekilde tabela asmakla yükümlüdür.
- 4.8 Yatırımcılar tarafından projelerin amaçlarına uygun olarak gerçekleştirilmesinden, uygulamaların hibe sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesinin izlenmesinden, uygulamaya yönelik olarak düzenlenecek tüm belgelerin doğrulanmasından, onaylanmasından ve birer nüshasının muhafazasından il müdürlükleri sorumludur.
- 4.9 Yatırımcı basiretli tacir gibi davranmakla yükümlüdür.
- 4.10 İzleme süresi; nihai ödemenin yatırımcının hesabına yatırıldığı tarihten itibaren **3 (üç)** yıllık süreyi kapsar. Yatırımcı izleme süresi sonuna kadar hibe sözleşmesi hükümlerine uymakla yükümlüdür.

MADDE 5- BİLGİ, BELGE, MALİ VE TEKNİK RAPOR SAĞLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

- 5.1 Yatırımcı, projenin uygulanması hakkında gereken her türlü bilgi ve belgeyi Bakanlığa sağlamakla yükümlüdür. Bu amaçla yatırımcı, bir başlangıç raporu, ilerleme raporları ve bir nihai rapor hazırlar. Bu raporların her biri bir teknik bölüm bir de mali bölümden oluşur. Bu raporlar, faaliyetin hangi kısmının Bakanlık tarafından finanse edildiğine bakılmaksızın sözleşmeye esas olan projenin tamamını bir bütün olarak kapsar. Bakanlık herhangi bir zamanda yatırımcıdan ek bilgi talebinde bulunabilir ve bu bilgi talep edildiği tarihten itibaren 15 (on beş) gün içerisinde temin edilir.
- 5.2 Hibe sözleşmesinin imzalanmasından sonra yatırımcı başlangıç raporunu il müdürlüklerine sunar.
(Yatırımcı Parafı) (İl Müdürü Parafı)

- 5.3 İlerleme raporları, kapsadığı dönem içerisinde, proje uygulamasının tüm yönlerinin tam bir tanım ve açıklamasını içerir. Rapor; proje tanımında belirtilen amaç/amaçlar, sağlanan imkânlar, beklenen sonuçlar, proje bütçesi ayrıntıları ile sağlanan imkânların kullanımı, yapılan harcamalar ve proje tanımında belirtilen başarı göstergeleri kullanılarak ifade edilecek olan sonuçlar arasında karşılaştırmaya imkân verecek şekilde hazırlanır.
- 5.4 Nihai rapor bu hususlara ilaveten projenin hangi koşullar altında yürütüldüğüne ilişkin ayrıntılı açıklama ile mülkiyet transferlerini kanıtlayan belgeler, projenin tüm uygun maliyetleri, projenin gelir ve giderleri ile teslim alınan işlere ait ödemelerin tam özetini gösteren bir mali tabloyu da içerecektir. Nihai rapor ve ekleri, yatırım tesisine ait fiili uygulamaların tamamlanmasını takiben yatırımcı tarafından hazırlanır ve son ödeme talebi evrakı ile birlikte proje tamamlanma süresi içerisinde il müdürlüğüne sunulur. Son ödemenin gerçekleşmesi için nihai rapor ve ekleri eksiksiz olmalıdır.
- 5.5 Raporlara ait örnekler uygulama rehberi eklerinde yer almaktadır. Bu raporlar gerektiğinde hibe sözleşmesi hükümleri ile tutarlı olacak şekilde Bakanlık tarafından revize edilerek yatırımcıya bildirilebilir.
- 5.6 Yatırımcı; süresi içerisinde başlangıç, ilerleme, nihai raporlarını sunmaz veya hibe ödeme talebinde bulunmaz ise bunları yapmamasının nedenleri hakkında il müdürlüğünü bilgilendirir ve projedeki ilerlemeye ilişkin bir özet rapor sunar. Eğer yatırımcı bu yükümlülüğünü yerine getirmez ise il müdürlüğüne 14 üncü madde hükümleri uygulanır.

MADDE 6- MALİ MESULİYET

- 6.1 Bakanlık, projenin uygulanması sırasında yatırımcı ve/veya yüklenicinin/tedarikçinin çalışanları ve/veya mülkiyetine gelen herhangi bir zarar dolayısı ile hiçbir şekilde ve hiçbir nedenle sorumlu tutulamaz, bu gibi bir zarar ile bağlantılı herhangi bir tazminat veya ödeme artışı talebini kabul etmez.
- 6.2 Yatırımcı, projenin yürütülmesi esnasında meydana gelebilecek her türlü zarar konusunda, üçüncü taraflara karşı tek başına sorumlu olmayı kabul eder. Bakanlık, yatırımcının kendisi veya çalışanları veya Kanun ve yönetmeliklere göre bu çalışanların sorumlu olduğu kişiler tarafından yapılan bir usulsüzlük veya üçüncü kişilerin haklarının çiğnenmesi nedeniyle ortaya çıkan herhangi bir tazminat talebi veya davada sorumlu değildir.

MADDE 7- ÇIKAR ÇATIŞMASI

- 7.1 Çıkar çatışması; herhangi bir bireyin bu hibe sözleşmesine tabi işlevlerini tarafsız ve objektif bir şekilde yerine getirmesi hususunun, ailevi ilişkiler, ekonomik çıkar veya başka herhangi bir birey ile ortak çıkar dâhil olmak üzere herhangi bir nedenle şüpheli hale gelmesidir.
- 7.2 Yatırımcı, çıkar çatışması durumunun ortaya çıkmasını engellemek için gerekli bütün önlemleri almayı taahhüt eder ve çıkar çatışmasını oluşturan bir durumun ortaya çıkması veya ihtimalinin belirmesi halinde, il müdürlüğünü durum hakkında derhal bilgilendirir.
- 7.3 Oluşacak bu durumun il müdürlüğü tarafından tespiti halinde Bakanlık hibe sözleşmesini tek taraflı fesheder.

MADDE 8- GİZLİLİK

- 8.1 İl müdürlüğü ve yatırımcı, kendilerine gizlilik kaydı ile iletilen her türlü bilgi, doküman ve diğer materyalin gizliliğini, son ödemeden en az 3 (üç) yıl sonrasına kadar korumayı taahhüt eder. İl müdürlüğü, işbu hibe sözleşmesiyle doğrudan ya da dolaylı ilişkili olan ve taraf olmadığı belgeler de dâhil olmak üzere her dokümana erişebilir ve aynı şekilde gizlilik gereğine riayet eder.

MADDE 9- PROJE SONUCU MÜLKİYET VE KULLANIM

- 9.1 İnşaat işleri ile makine ve ekipman alımları sonucu ortaya çıkan proje sonuçlarının raporlarının ve ilgili dokümanın mülkiyeti ve isim hakkı ile fikri ve sınai mülkiyet hakları yatırımcıya aittir.
- 9.2 Yatırımcı, bu hibe sözleşmesi kapsamında sağlanmış olan makine ekipman ve tesisin mülkiyetini, yerini, konusunu, amacını, niteliğini ve niceliğini proje bitiminden itibaren 3 (üç) yıl sonrasına kadar değiştiremeyecek, kapasitesini azaltamayacak ve başkalarına kiralayamayacaktır. Aksi bir durumun il müdürlüğü tarafından tespiti halinde ve/veya bir mahkeme kararı ve/veya idari bir karar olması durumunda Bakanlık, 2020/24 No.lu Tebliğ kapsamında yatırımcıya yapılan ödemeleri bu sözleşmenin 20 nci maddesi hükümlerine göre geri alır. Söz konusu makine, ekipman ve tesis 3 (üç) yıl süre ile projenin uygulandığı yerde kalacaktır. Proje bitiminden itibaren 3 (üç) yıl süresince yatırımcının tesisini faal tutması ve projenin amacına uygun olarak faaliyetini sürdürmesi şarttır.
- 9.3 Bu hibe sözleşmesi kapsamında sağlanmış olan makine, ekipman ve tesisin yeri ancak mücbir sebep, kamu kurum ve kuruluş kaynaklı kamulaştırma, imar planı değişikliği ve/veya yasal mevzuat değişikliği olması durumunda Bakanlığın onayı ile değiştirilebilir. Bu hibe sözleşmesi kapsamında sağlanmış makine ekipman ve tesisin mülkiyeti ancak gerçek kişi olan yatırımcının vefatı halinde mirasçılarının talebi ile değiştirilebilir. Tüzel kişi ortaklarının sermaye payı oranı, yatırımın izleme süresi sonuna kadar, toplamda %51'in altında olamaz.
- 9.4 Yatırımın izleme süresi boyunca il müdürlüğü tarafından yılda en az iki kez mahallinde düzenli olarak kontrol edilmesi, rapora bağlanması ve raporların dosyasında muhafaza edilmesi sağlanacaktır. Yatırımcı bu hususta idareye gerekli yardımı sağlamakla yükümlüdür.

MADDE 10- FAALİYETİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- 10.1 Bakanlığın bir ara dönemde veya proje sonrası değerlendirme yapacağı durumlarda yatırımcı, il müdürlüğüne veya il müdürlüğünün bu konuda görevlendirebileceği kişilere, değerlendirmeye yardımcı olacak her türlü doküman ve bilgiyi sağlamakla yükümlü olup tüm belge ve bilgilere erişim hakkı tanır.

MADDE 11- HİBE SÖZLEŞMESİ VE SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ

- 11.1 Hibe sözleşmesi, il müdürlüğü ve başvuru sahipleri arasında 2 (iki) adet olarak akdedilir. Hibe sözleşmesinin taraflarca imzalanmış bir nüshası il müdürlüğü, bir nüshası ise başvuru sahibi tarafından muhafaza edilir.
- 11.2 Hibe sözleşmesi ve/veya eklerinde yapılacak herhangi bir değişiklik, bir ek metin şeklinde yazılı olarak yapılır ve tarafların karşılıklı yazılı mutabakatı ile gerçekleştirilir.
- 11.3 Sözleşme değişikliği ek metni, hibe kararının sorgulanmasını gerektiren veya hibe talebi ile başvuranlara eşit muamele yapılması hususuna aykırı düşen bir sözleşme değişikliği tesis etme amacına veya etkisine haiz olamaz. Madde 3'te belirtilen hibe miktarı artırılmaz.
- 11.4 Yatırımcının değişiklik talep etmesi halinde, gerekçeleri yatırımcı tarafından uygun bir şekilde belgelendirilmişse ve il müdürlüğü tarafından kabul edilmiş özel bir durum yok ise, yatırımcı değişiklik talebini değişikliğin yürürlüğe girmesi gereken tarihten bir ay önce il müdürlüğüne sunar.
- 11.5 Proje içi değişiklikler Genel Müdürlük iznine tabi olup Tebliğ ve güncel uygulama rehberinde yazılı hükümlere göre işlem tesis edilir.
- 11.6 Hibe sözleşmesinde yapılacak değişiklikler Bakanlıkça yayımlanan güncel mevzuata aykırı olamaz.

MADDE 12- DEVİR

- 12.1 Hibe sözleşmesi hiçbir şekilde üçüncü taraflara devredilemez. Ancak yatırım sahibi gerçek kişinin vefatı durumunda kanuni mirasçılarının talep etmeleri halinde hibe sözleşmesi tadil edilerek uygulamalara devam edilir. Kanuni mirasçılarının işe devam etmek istemediklerini il müdürlüğüne yazılı olarak bildirmeleri halinde hibe sözleşmesi genel usul ve esaslara göre tasfiye edilir.
- 12.2 Hibe sözleşmesi sonucu sağlanan makine ekipman ve tesisin mülkiyeti izleme süresi boyunca üçüncü taraflara devredilemez.

MADDE 13- MÜCBİR SEBEP

- 13.1 Mücbir sebep; taraflardan birinin sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmesine engel teşkil edebilecek nitelikte olan deprem, yangın, sel gibi doğal afetler, kanuni grev, genel salgın hastalık, savaş, ayaklanma, kısmi veya genel seferberlik ilanı gibi kişilerin önceden öngörebilmelerine olanak bulunmayan ve bu nedenle önüne geçilmesi mümkün olmayan, dış etkiler sonucu meydana gelen, kamu kurum ve kuruluşları tarafından belgelendirilebilen istisnai bir durum veya olaydır. Eğer taraflardan biri yükümlülüklerini mücbir sebep nedeniyle yerine getiremiyorsa, sözleşme yükümlülüklerini ihlal etmiş sayılmaz. Mücbir sebeple karşılaşan taraf diğer tarafı mücbir sebebin ortaya çıkış tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içinde olayın mahiyeti, muhtemel süresi ve sorunun öngörülebilir etkileri hakkında bilgilendirir ve doğabilecek zararları önlemek için tüm önlemleri alır. Makine ve ekipmandaki kusurlar ya da bunları kullanıma hazır hale getirmedeki gecikmeler, ekonomik/endüstriyel ilişkilerde anlaşmazlıklar, mali güçlükler, ekonomideki dalgalanmalar ve benzeri durumlar mücbir sebep olarak nitelendirilemez.
- 13.2 Projenin tamamlanması için mücbir sebep nedeniyle ek süre verilmiş ise yeni bir iş takvimi ve tamamlanma tarihi belirlenir.
- 13.3 Sözleşmenin yürürlük tarihi ve uygulama süresi, Madde 2'de belirtilmiştir. Yatırımcı, projenin uygulanmasını zorlaştıracak veya geciktirecek her durum hakkında il müdürlüğünü derhal bilgilendirir. Yatırımcı, mücbir sebepler kapsamında proje uygulama süresinin uzatılması talebinde bulunabilir. Bu talebin değerlendirilmesi için mücbir sebebin ortaya çıktığı tarihten itibaren en geç 30 (otuz) gün içerisinde gerekli her türlü destekleyici kanıtla birlikte il müdürlüğüne başvurulması gerekir.
- 13.4 Mücbir sebep olmaksızın herhangi bir nedenle yatırım, süresi içerisinde tamamlanmadığı takdirde Bakanlık yapılan harcamalar için ödeme yapmaz.
- 13.5 Mücbir sebep projenin devamını çok güç veya tehlikeli kılıyorsa yatırımcı veya il müdürlüğü proje uygulamasının tamamını veya bir kısmını durdurmak için talepte bulunabilir. Taraflar bu doğrultuda bir talepleri var ise, mücbir sebebin ortaya çıktığı tarihten itibaren 30 (otuz) gün içinde karşı tarafı bilgilendirerek resmi kurum ve/veya yetkili mercilerden alınacak mücbir sebeple ilgili belgeleri sunarlar.

MADDE 14- SÖZLEŞMENİN FESHİ VE TASFİYESİ

- 14.1 Bu madde hükümleri; hibe sözleşmesinin imzalandığı tarih ile izleme süresinin bitiş tarihi arasında geçen süre için uygulanır.
- 14.2 Projenin ve proje uygulamalarının 2020/24 No.lu Tebliğ, güncel uygulama rehberi ve hibe sözleşmesi hükümlerine uygun olarak yürütülmediğinin tespiti halinde, bu durum tutanağa bağlanarak tutanak tarihinden itibaren 7 (yedi) iş günü içerisinde proje sahiplerine uygulamaların 2020/24 No.lu Tebliğ, güncel uygulama rehberi ve hibe sözleşmesi hükümlerine uygun olarak yürütülmesi konusunda il müdürlüğü tarafından bir ihtar yazısı yazılır ve konu hakkında Genel Müdürlük en geç 5 (beş) iş günü içerisinde bilgilendirilir. Yazının karşı tarafa tebliğ tarihini izleyen 20 (yirmi) iş günü içerisinde projenin 2020/24 No.lu Tebliğ, güncel uygulama rehberi ve hibe sözleşmesi hükümlerine uygun olarak yürütülmediğinin tespit edilmesi halinde, Genel Müdürlüğün uygun görüşü doğrultusunda il müdürlüğü tarafından fesih işlemi yapılır.
- 14.3 Fesih işlemi yapılan bütün yatırımcılardan, ödeme tarihinden itibaren 27/8/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak hesaplanan kanuni faizi ile birlikte ödenen hibe geri alınır. 2020/24 No.lu Tebliğe belirlenen destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı tespit edilen yatırımcılar, il müdürlükleri ve Bakanlık internet sitelerinde ilan edilerek 25/4/2006 tarihli ve 26149 sayılı Resmî

Gazete’de yayımlanan 5488 sayılı Tarım Kanununun 23 üncü maddesi gereğince 5 (beş) yıl süreyle Bakanlığın hiçbir destekleme programından yararlandırılmazlar.

- 14.4 Yatırımcının aşağıda belirtilen fiil veya durumlarla karşı karşıya olması halinde Bakanlık önceden tebliğ etmeksizin hibe sözleşmesini feshedebilir.
- a) Yatırımcının; iflas etmesi veya tasfiye halinde olması, işlerinin mahkemelerce idare ediliyor olması, alacaklılarla herhangi bir düzenlemeye girmiş olması, haciz veya icra işlemlerine tabi tutulması, iş veya faaliyetlerini askıya almış olması, bu meselelerle ilgili bir dava veya takip konusu olması veya ulusal mevzuat ve düzenlemelerde yeri olan bir prosedür dolayısı ile bunlara benzer bir durumda olması,
 - b) Yatırımcının; kamu haklarından mahrum olması, hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, görevi kötüye kullanma, rüşvet, irtikap, nitelikli zimmet, sahtecilik, hileli iflas suçu işlemiş olması, milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olması, tutuklu bulunması, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırmayı, Devlet sırlarını açığa vurma, Devletin şahsiyetine karşı işlenmiş suçlardan kesin hüküm ve/veya idari bir karar olması veya ülkenin mali çıkarlarına zarar verici herhangi bir suçtan dolayı kesinleşmiş mahkûmiyeti olması,
 - c) Hibe sözleşmesi vasıtasıyla sağlanan hibeyi kullanmak için yanlış veya eksik beyanlarda bulunulması ya da gerçeği yansıtmayan raporlar sunulması,
 - ç) Hibe sözleşmesi ile sağlanan hibeyi kullanmak için sahte veya içeriği itibarıyla gerçek dışı belge düzenlenmesi ve kullanılması,
 - d) Bakanlıktan yazılı izin alınmadan tüzel kişilik sermaye payı oranı değişikliği yapılması ve/veya yapılan isim değişikliğinin Bakanlığa bildirilmemiş olması,
 - e) Yatırımcının hibe sözleşmesi sonrasında kendisine hibe ödemesi yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın projeyi uygulamaktan vazgeçmesi,
 - f) Madde 7, 9, 12 ve 18’e uyulmaması,
 - g) Yatırımcının üçüncü taraflara Bakanlıktan alacağı ödemelere karşılık temlik vermesi
- durumlarında bu madde hükümleri çerçevesinde hibe sözleşmesi feshedilir ve Bakanlık tarafından fesih tarihine kadar yapılan bir hibe ödemesi varsa yatırımcı almış olduğu hibe ödemesini yasal faizi ile birlikte Bakanlığa geri öder.
- 14.5 Yatırımcının projesini idareden izin almadan değiştirmesi, mevzuat hükümlerinde belirtilen usul ve esaslara göre yürütmemesi fesih sebebidir. Fesih veya tasfiye işlemi Genel Müdürlük onayı ile yapılır.
- 14.6 Bakanlık bu madde uyarınca hibe sözleşmesini feshetmeden önce, il müdürlüğünce teknik şartnameye uygun yapılmamış/alınmamış, eksik/hatalı olan/uygun olmayan iş ve/veya işlemler tespit edilmişse, bu iş ve/veya işlemler projenin konusunda, amacında, niteliğinde ve niceliğinde bir değişikliğe neden olmuyor ve projede öngörülen nitelik, nicelik, kapasite ve iş büyüklüğünde azalmaya neden olmuyorsa; il müdürlüğü tarafından Genel Müdürlüğün uygun görüşü alınarak fesih yerine hibe miktarında azaltmaya gidilebilir, Genel Müdürlük ihtiyati bir tedbir olarak önceden herhangi bir tebliğde bulunmaksızın ödemeleri durdurulabilir.
- 14.7 Hibe sözleşmesinin bu madde hükümleri çerçevesinde feshedilmesi halinde, yatırımcıya herhangi bir hibe ödemesi yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın teminat mektubu veya nakit teminat olarak hesapta bulunan miktar Hazine’ye irat kaydedilir, yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte geri alınır.
- 14.8 Hibe sözleşmesinde belirtilen süre ile mücbir sebepler kapsamında verilen ek süreler de dahil olmak üzere yatırım tamamlanamaz ise hibe sözleşmesi genel hükümlere göre feshedilir ve teminat Hazine’ye irat kaydedilir, ödeme yapılmışsa yasal faizi ile birlikte geri alınır.
- 14.9 Mücbir sebepler dışında hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra; kamu kurum ve kuruluş kaynaklı kamulaştırma, imar planı değişikliği ve/veya yasal mevzuat değişikliği nedeniyle proje tamamlanamaz ise karşılıklı mutabakata varılarak hibe sözleşmesi tasfiye edilir ve yatırımcının teminatı iade edilir.
- 14.10 Hibe sözleşmesi imzalanmasından sonra başvuruda sunulan ve sisteme girilen bilgi ve belgelerin uyumsuzluğunun tespit edilmesi halinde; bu uyumsuzluğun il proje değerlendirme komisyonu/il müdürlüğü ve/veya evrak vermekle mükellef ilgili kurumların hatasından kaynaklanması durumunda Genel Müdürlüğün uygun görüşü kapsamında hibe sözleşmesi tasfiye edilir ve teminat iade edilir.
- 14.11 Yatırımcının hibe sözleşmesi hükümlerine uymaması ve/veya sözleşmeye aykırı iş ve işlemleri fesih sebebidir. Fesih ve tasfiye kararları için Genel Müdürlük onayı alınır.

MADDE 15- TABİ OLUNAN KANUN VE ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

- 15.1 Taraflar, bu hibe sözleşmesinin uygulanması esnasında aralarında doğabilecek herhangi bir anlaşmazlığın yasal yollardan takip edilmesi aşamasından önce anlaşmazlığın çözümü için mümkün olan tüm gayreti sarf eder. Bu amaçla taraflar buldukları çözümleri yazılı olarak birbirlerine iletirler ve iki taraftan birinin talebi ile toplantı yaparlar. Herhangi bir taraf, kendisine iletilen çözüm talebine 30 (otuz) gün içerisinde yanıt verir. Bu süre aşıldığı veya ilk talebin ardından 60 (altmış) gün içerisinde bir anlaşmaya varılmadığı takdirde taraflardan herhangi biri bu prosedürü başarısız olarak değerlendirdiğini diğer tarafa bildirir.
- 15.2 Yatırımcı yatırım yapacağı tesis ile ilgili yürürlükteki mevzuat hükümlerine uymakla yükümlüdür.
- 15.3 Bu hibe sözleşmesi, Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına tabidir. Yasal bir anlaşmazlık durumunda Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

MALİ HÜKÜMLER

MADDE 16- HİBEYE UYGUN PROJE MALİYETLERİ

- 16.1 Bir maliyetin hibeye uygun maliyet sayılması için şu hususları sağlaması gerekir:

(Yatırımcı Parafı)

(İl Müdürü Parafı)

- 16.1.1 Hibeye esas proje gideri kapsamında yer alması, projenin uygulanabilmesi için gerekli olması, hibe sözleşmesinde yeri olması ve özellikle harcanan paranın karşılığının alınması ve maliyet etkinliği bakımından sağlam mali yönetim ilkeleri ile uyumlu olması.
- 16.1.2 Bu sözleşmenin projenin uygulanma süresi içinde, yatırımcı tarafından ödenmiş veya ödenecek bir maliyet olarak gerçekleşmiş olması (Yatırımcının bu maliyetle ilgili olarak proje süresince fiilen ne zaman harcama yaptığı, nihai denetleme bakımından bu maliyetin uygun maliyet statüsünü etkilemez).
- 16.1.3 Yatırımcının hesaplarında ya da muhasebe kayıtlarında kayıtlı, saptanabilir, doğrulanabilir olması ve orijinal belgelerle kanıtlanması.
- 16.2 Yukarıdaki hükümlere tabi olarak hibeye esas proje giderleri kapsamında yer alan ve satın alma rehberinde belirtilen usullerle satın alınması kaydı ile;
- a) İnşaat işleri giderleri,
- b) Makine ve ekipman alım giderleri
- hibeye uygun proje maliyetleridir.
- 16.2.1 İnşaat maliyetleri ile makine ve ekipman satın alım maliyetleri güncel uygulama rehberinde belirtilen referans fiyatlardan yüksek olmamalıdır.
- 16.2.2 Yatırımcı tarafından inşaat işleri ile makine ve ekipman alımları yükleniciler/tedarikçilerle yapılacak sözleşmeler kapsamında gerçekleştirilecektir. Yükleniciler/tedarikçilerle yapılacak tüm ihale ve sözleşmeler Türk Lirası (TL) cinsinden olacaktır.
- 16.2.3 Yatırımcı, projenin tamamını tek seferde anahtar teslim şeklinde veya projeyi bölümler halinde (makine ekipman alımı ve inşaat işleri gibi) ayrı ayrı ihale edebilecektir.
- 16.2.4 Yükleniciler/tedarikçilerle yapılacak sözleşmelerde fiyatlar kesin ve sabit olacak ve sözleşmenin uygulanması sırasında herhangi bir ayarlamaya tabi tutulmayacaktır.
- 16.2.5 Proje kapsamında yapılacak harcamalara dâhil edilmeyen ve yatırımcı tarafından karşılanacak olan aynı katkılar hibeye uygun maliyet kapsamında değerlendirilmez. Yatırımcı bu maliyetleri ortak finansman olarak muameleye koyamaz. Buna karşın yatırımcı, bu katkıyı, proje tanımında yer aldığı şekilde yapmayı taahhüt eder.
- 16.3 Yatırımcıların her türlü proje kapsamında gerçekleştirecekleri inşaat işi ile makine ekipman satın alma ihalelerinde, 2886 ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile diğer yerel satın alım yöntemleri hükümlerini uygulama zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak, satın alma rehberindeki usul ve esaslar dışında kalan hususlarda yatırımcılar yükümlülüklerini yürürlükte olan ulusal mevzuat doğrultusunda yerine getireceklerdir.
- 16.4 Yatırımcılar, proje uygulamasında yapacakları her türlü inşaat işleri ve makine ekipman satın alma ihalelerinde, Bakanlık tarafından yayımlanan satın alma rehberinde belirtilen kurallara uygun hareket edeceklerdir. Bir harcamanın hibeye uygun proje maliyeti olarak kabul edilmesi için belirtilen usul ve esaslara uygun olarak satın alma faaliyetlerinin yerine getirilmesi gerekmektedir. Uygulama sırasında yatırımcı tarafından gerçekleştirilen ihalelerde, bahsi geçen kuralların uygulanıp uygulanmadığı il proje yürütme birimlerince kontrol edilecek ve izlenecektir. Yatırımcı, bu kontroller için gerekli olabilecek her türlü bilgi ve belgeyi sağlamakla yükümlüdür.
- 16.5 Satın alma dokümanlarının il proje yürütme biriminde görevli proje kontrol görevlileri tarafından incelenmesi esnasında, işlemlerin kesintiye uğraması halinde satın alma rehberinde yer alan hükümler kapsamında yatırımcı satın alma işlemini il proje yürütme biriminin uyarıları doğrultusunda yenileyecektir. Yeni satın almanın uygun bulunması durumunda, yatırımcılar yüklenicilere/tedarikçilere gönderilen sipariş emri ile imzalanan sözleşmelerin 1 (bir) aslı ve 1 (bir) suretini il müdürlükleri bünyesindeki il proje yürütme birimlerine ilgili sözleşmeler imzalandıktan sonra en geç **10 (on) iş günü** içinde teslim edeceklerdir. Belgelerin suretlerinin aslına uygunluğu onaylandıktan sonra asılları yatırımcılara iade edilecektir.

MADDE 17- ÖDEMELER

- 17.1 Yatırımcılar, inşaat işleri ve makine ekipman alımlarına ait satın alma işlemlerinin gerçekleşmesinden sonra ödeme taleplerine ilişkin ödeme evraklarını il müdürlüğüne 2 (iki) nüsha halinde teslim edeceklerdir. İl proje yürütme birimi tarafından **15 (on beş)** gün içerisinde mevzuat, hibe sözleşmesi ve proje amaçlarına uygunluğu açısından kontrol edilip onaylandıktan sonra, ödeme icmal tablolarındaki bilgilerin Genel Müdürlük tarafından veri tabanında oluşturulan elektronik ödeme tablosuna girişi yapılır. İl müdürlüklerince veri tabanındaki elektronik ödeme tablosuna girişi yapılan ve onaylı veri tabanı çıktıları Genel Müdürlüğe ulaşan illere ait listelerde yer alan yatırımcıların ödemeleri, gerekli işlemleri tamamlandıktan sonra bütçe imkanları doğrultusunda T.C. Ziraat Bankası kanalıyla yapılır. İlgili Kanun ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş hak ediş, yatırımcı payının yatırıldığına dair banka dekontu, fatura (ithal edilen makineler için tercüme edilmiş noter tasdikli fatura, e-fatura, e-arşiv fatura), serbest meslek makbuzu (noter tasdikli) ve ücret bordrosu gibi belgeler, ödeme ile ilgili eklere göre düzenlenerek aslı ve suretleri il müdürlüğüne ibraz edilecektir. Suretlerin aslına uygunluğu onaylandıktan sonra belgelerin asılları yatırımcılara iade edilecektir.
- 17.2 İl müdürlüğü; ödemelerin gerekli belgelerle desteklenmediği, harcamanın hibeye uygun olduğunun doğrulanması için yerinde kontrol gibi ilave kontrollerin yapılmasının gerekli olduğu durumlar da dâhil olmak üzere çeşitli nedenlerle nihai raporun onaylanamayacağını ve bazı ek kontroller yapılmasını gerekli bulduğunu yatırımcıya bildirmek sureti ile onay ve/veya ödeme sürecini durdurabilir. Böyle durumlarda il müdürlüğü açıklama, değişiklik ve/veya ilave bilgi talep edebilir. Bu bilgi ve belgelerin talep edildikleri tarihten itibaren **5 (beş)** iş günü içerisinde yatırımcı tarafından sağlanması gerekir. Talep edilen bu hususlar ve bilginin alındığı tarihte onay ve/veya ödeme süreci yeniden işlemeye başlar.
- 17.3 Ödemeler aşağıdaki şekilde yapılacaktır:
- (Yatırımcı Parafı)
- (İl Müdürü Parafı)

- a) İnşaat işleri alım giderleri onaylanmış hak ediş raporlarına bağlı olarak ödenecektir.
 - b) Makine ve ekipman alım giderleri yatırımcının makine ekipman alım sözleşmelerine uygun olarak aldığı makine ekipmanların il proje yürütme birimince tespitinden sonra ödenecektir. Birden fazla ihale yapılması durumunda; her ihale için ayrı ödeme yapılabilir.
- 17.4 Ödemeler; ilerleme raporları ve eki bütçelerin kabulünü takiben Bakanlık tarafından yatırımcıya T.C. Ziraat Bankası kanalıyla yapılacaktır. Ödemelerde komisyon harici tüm masraflar yatırımcıdan alınacaktır.
- 17.5 Son ödeme talebinin yapılabilmesi için nihai rapor ile aynı katkının son ödeme talebinden önce tamamlandığına dair il proje yürütme birimi tarafınca hazırlanan tespit tutanağı, yapı kullanma izin belgesi, iş yeri açma ve çalışma ruhsatı gibi nihai rapora esas eklerin tamamlanmış olması gerekmektedir.
- 17.6 Son ödeme tutarı hibeye esas proje tutarının %20'sinden az olamaz.
- 17.7 29/6/2008 tarihli ve 26921 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Maliye Bakanlığı Tahsilat Genel Tebliği gereğince, her bir ödeme talebinde ve teminat mektubunun iadesi aşamasında yatırımcıdan vergi dairesinden alınacak olan vadesi geçmiş vergi borcu olmadığına dair belge istenecektir.
- 17.8 28/9/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İşverenlere Verilen Devlet Yardımı, Teşvik ve Desteklerde Sosyal Güvenlik Kurumundan Alınacak Borcu Yoktur Belgesinin Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Dair Tebliğ kapsamında her bir ödeme talebinde ve teminat mektubunun iadesi aşamasında yatırımcıdan Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) prim borcu olmadığına dair belge istenecektir.
- 17.9 Hibe desteği kapsamında yapılacak ödemelerin yılı Bakanlık bütçe imkânları ile ilişkili olması nedeniyle, Bakanlığa iletilmiş bulunan ödeme taleplerinde Maliye Bakanlığı tarafından yılı bütçe tahsisatlarının serbest bırakılmasına yönelik talimat yayınlanana kadar hiçbir ödeme talebi işleme konulamadığından yatırımcılar tarafından bu husus satın alım ve ödeme planlamaları açısından dikkate alınır.
- 17.10 Bakanlık ödemeleri Türk Lirası (TL) olarak yapacaktır.
- 17.11 Hibe kapsamında yapılacak tüm ödemeler KDV hariç olarak ödenir.

MADDE 18- HESAPLAR İLE TEKNİK VE MALİ KONTROLLER

- 18.1 Yatırımcı, kendi muhasebe sisteminin bir parçası veya ek hesaplar şeklinde, proje uygulanmasının muhasebe hesaplarını doğru ve düzenli şekilde tutar. Bu sistem profesyonel uygulamaların gerektirdiği prosedürlere uygun şekilde işletilir. Projenin tüm gelir ve giderleri ayrıntılı olarak bu hesaplarda gösterilir.
- 18.2 Yatırımcı, Bakanlığın veya onaylayacağı bir denetim kuruluşunun belgeleri inceleyerek veya yerinde kontroller marifeti ile proje uygulamasının doğrulanmasına ve Bakanlık gerekli bulursa, hesaplara ilişkin belgeler, muhasebe dokümanları ve projenin finansmanına ilişkin diğer belgeler temelinde tam kapsamlı denetim yapılmasına izin verir. Bu kabil denetim nihai ödemenin yatırımcının hesabına yatırılmasından itibaren 3 (üç) yıl sonrasına kadar yapılabilir.

MADDE 19- BAKANLIĞIN VERECEĞİ HİBE TUTARI

- 19.1 Hibeye uygun harcamaların gerçekleşen toplam tutarı, projede belirtilen hibeye esas proje tutarını geçse bile, Bakanlık tarafından yatırımcıya ödenecek toplam tutar, Madde 3.2 ve 3.3'de belirtilen hibe tutarını aşamaz.
- 19.2 Eğer projenin hibeye uygun maliyetleri, proje uygulaması sonunda Madde 3.2 ve 3.3'de belirtilen hibeye esas proje tutarının altında kalırsa Bakanlığın katkısı, Bakanlık tarafından onaylanmış olan gerçekleşmiş tutarla sınırlanır.
- 19.3 Yatırımcı, hibeden hiçbir şekilde kişisel menfaat sağlamayacağını ve hibe tutarının, proje uygulamasının kaynak ve giderlerinin dengelenmesi için gereken tutarla sınırlı olduğu hususunu kabul eder.
- Proje maliyetinin üzerindeki bir tutarın ve/veya hibenin bir kısmının veya tamamının yatırımcıya/tüzel kişilerde üyelere, şahsi olarak zenginleşmelerini sağlayacak şekilde dağıtılması kişisel menfaat olarak tanımlanır.

MADDE 20- İSTİRDAT

- 20.1 Yatırımcı, kendisine nihai tutar üzerinde ödenmiş ve Bakanlığın alacağı olan herhangi bir fazla ödeme tutarını, ilgili talep kendisine tebliğ edildikten sonra 30 (otuz) gün içerisinde Bakanlığın göstereceği hesaba yatırmayı taahhüt eder.
- 20.2 Yatırımcının, Bakanlık tarafından belirlenen tarihe kadar geri ödemeyi yapmaması halinde Bakanlık, T.C. Merkez Bankası reeskont faiz oranı üzerinden faiz eklemek suretiyle borçlu olunan miktara temerrüt faizi talep eder.
- 20.3 Temerrüt faizi, Bakanlık tarafından belirlenen son ödeme tarihinden (hariç) ödemenin fiilen yapıldığı tarihe kadar (dahil) işler. Yapılan herhangi bir kısmi ödeme, öncelikle bu şekilde tesis edilen temerrüt faizini kapsar. Bu durum tarafların, taksitle ödeme yolunu ve mutabakata varmasını engellemez.
- 20.4 Bakanlığa borçlu olunan miktarların geri ödenmesinden kaynaklanan banka masraflarının tamamını yatırımcı üstlenir.
- 20.5 Hibe sözleşmesinin imzalanmasından proje uygulamalarının nihai rapora bağlanmasına kadar geçen süre ile bu süreden itibaren izleme süresi bitimine kadar, ödenen hibenin geri alınmasını gerektiren bir durumun tespit edilmesi halinde hibe sözleşmesi hükümlerine göre Bakanlık tarafından bu madde hükümleri doğrultusunda geri alım işlemi yapılır.

MADDE 21- HABERLEŞME ADRESLERİ

- 21.1 Bu hibe sözleşmesine ilişkin olarak yapılacak haberleşmeler yazılı olarak ve proje adı ile numarası belirtilmek suretiyle taahhütlü olarak aşağıdaki adrese gönderilecek ve yazılı olarak değiştirildiği bildirilmediği takdirde aşağıdaki adrese yapılan gönderiler taraflara bildirilmiş sayılacaktır:

Bakanlığa Yazılacak Yazılar
[İl müdürlüğünün adresi yazılacaktır.]

Yatırımcının Adresi:
[Yatırımcının haberleşme adresi yazılacaktır.]

MADDE 22- EKLER

Ek 1: Aşağıdaki belgeler işbu sözleşmenin eki ve ayrılmaz bir parçasıdır:

- a) Veri giriş sistemine yüklenen belgelerin asılları
- b) Teminat mektubu veya nakit teminatın dekontu
- c) Modern seralarda yeni tesis kapsamında yapılacak yatırımlarda, il müdürlüğünden alınan uygun görüş ile ruhsat vermeye yetkili idarece verilecek, etüt ve projelerin fen, sanat ve sağlık kurallarına uygun olduğuna dair yazı
- ç) Yatırımcının SGK ve vergi borcu olmadığına dair belgeler
- d) Kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki projeler için yapı ruhsatı veya yapı kullanım izin belgesi; kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki projeler için yapı kullanım izin belgesi
- e) Yatırım yerinin ipotekli, şerhli, icralı olmadığına ve hakkında açılmış dava bulunmadığına dair tapu müdürlüğünden alınmış güncel belge
- f) Kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurularda, mevcut tesisin faaliyeti ile ilişkili olarak bankalarca kullandırılmış kredi karşılığı yatırım yerine konulmuş ipotek var ise bankadan alınan geri ödemelerin düzenli yapıldığına dair güncel yazı
- g) Tarımsal kooperatifler hariç, tüzel kişi başvurularında tüzel kişiliğe ait sermaye pay oranlarını gösteren en son yayımlanmış ticaret sicil gazetesi onaylı sureti
- ğ) Güncel uygulama rehberi eklerinde yer alan başvuru konusu ile ilgili taahhütnameler
- h) Adli sicil kaydı
- ı) İlgili meslek odalarına kayıtlı kişiler tarafından hazırlanan ve tasdik edilen; makine, ekipman ve malzeme alım giderlerine ait teknik şartnameyi, metraj ve keşfi, makine yerleşim planını içeren ve bina büyüklüğü ile alınan makinelerin uyumlu ve üretim aşamalarında gerekli olduğuna dair teknik rapor
- i) Genel Taahhütname (Noter Onaylı)
- j) Satın alma belgeleri

Ek 2: Ödeme ile ilgili ekler

- I- ÖDEK-1: Yatırımcı dilekçesi
- II- ÖDEK-2: Ödeme icmal tablosu
- III- ÖDEK-3: Dönem içinde imzalanan Uygulama Sözleşmeleri Listesi
- IV- ÖDEK-4: Makine Ekipman Tespit Tutanağı
- V- ÖDEK-5: İnşaat Tespit Tutanağı
- VI- ÖDEK-6: Hayvan Varlığı Tespit Tutanağı
- VII- ÖDEK-7: Yatırımcı-Yüklenici Tutanağı

Ek 3: Raporlama Formatları (Başlangıç Raporu, İlerleme Raporu, Nihai Rapor ve Ekleri)

21/11/2020 tarihli ve 31311 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2020/24 No.lu Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğe dayanılarak iki nüsha (1 asıl, 1 suret) halinde düzenlenen ve taraflarca her maddesi müzakere edilerek her sayfası paraflanan işbu hibe sözleşmesi .../.../2023 tarihinde imza altına alınmıştır.

Yatırımcı Nam ve Hesabına
[İmza yetkilisinin adı, soyadı, unvanı]
[İmza-kaşe]
.../.../...

Tarım ve Orman Bakanlığı adına İl Müdürü
[İmza yetkilisinin adı, soyadı unvanı]
[İmza-mühür]
.../.../...